

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה"צ רב' שכתר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

באצלות דימי הספירה

עמש"כ צק' צעקצי האלאן (עמ' רס"ג) דג' סוגי אצלות יש, דצצצעה תקנו שינהוג האצל צניוול מרובה, צשלשים - צניוול צמקצת, וציצ"ח - צמיעוט תענוגים, וכשניהוג האצלות שצצצעה גורמת לצער או לחולי, אשר זה כבר יותר ממה שהי' צריך להיות, אז כבר מותר לעבור על דיני שצעה, [וחוה יסוד דין איסטניס. וכן ערמ"א ליו"ד סוף סי' שע"ד (עפ"י תשו' מהרי"ל) שצצעת המגפה יש שאין נוהגים אז אצלות, וציאר שמה צערוה"ש, שהכונה היא - שנהוג האצלות (שלא לרחוץ ושלא לכבס צגדיו) יציא לידי חולי (עיי"ש צק' דעת תורה)] וכן צשלשים, וכן ציצ"ח.

ונראה שהמנהג שלא להקשיב למוזיקה בזמן אצילות מקורו צגמ' ערכין (יא). תחת אשר לא עצדת וגו', וצרש"י שמה, שאין אדם שר שירה וכו', ועי' גמ' גיטין (ז). ומנהג האצילות דספירה גדרו כמו י"צ חדש דהיינו צתורת מיעוט תענוגים [עיי"ש צק' צעקצי האלאן עמ' רס"ד]. אצל צנד"ד שכל העולם שרוי בצער, ואצל כמה צנ"א, מה שלא יקשיבו למוזיקה יגרום להם לדכאון הנפש ולעצבות, י"ל שזה כבר יותר מהמכוון צניהוג אצלות זה, (צין להקשיב למוזיקה וצין לנגן לעצמו).

וכנראה שמנהג זה היה לכתחילה רק למוזיקה שצדרך כלל מציאה לידי ריקודים, ואח"כ הרחיבו את המנהג לכלול אף שאר עניי מוזיקה [ושמעתי מאלה שלמדו הל' אצלות אצל רבנו, ז"ל, שקלעסיק"ל מוזיק"ה איננה בכלל המנהג כל עיקר, דזה כבר ענין של אמנות (אר"ט) ולא של שמחה]. וכשמרגישים שמוכרחים להקשיב למוזיקה מחמת דכאון הנפש, מן הנכון שלא להקשיב למוזיקה שמסוג הראשון שמציא לידי ריקודים (ועי' הליכות שלמה מועדים פי"א סי"ד).

ומסתבר דצערצ צצת לאחר מנחה סמוך לקצלת צצת מותר לנגן כלי שיר ולומר ניגונים וזמירות לכבוד צצת, וחלק ממנצות כבוד [דהיינו, כל ההכנות שעושים צחול קודם כניסת השצת, לפי הגדרת הגר"א] הוא לסדר שלא יכנס לשצת כשהוא מעונה, כדאיחא צעירוצין (מ:), ולשמוע מקצת נגינה צערצ צצת (צמנצ הנוכחי) זה ג"כ בכלל.

וכן אפילו צתוך שצעה ממש, אם אי-ההקשצה למוזיקה יגרום צאמת לחולי הנפש, אפילו צמקצת, זה כבר יותר מהמכוון, ואין זה בכלל האיסור.

In each of the three stages of mourning, Halacha mandates decreasing levels of stringency. During Shiva one refrains almost entirely from personal grooming and during Shloshim to a lesser extent. During the twelve months of mourning for a parent, one refrains from certain forms of pleasurable activities. Poskim explain that the respective guidelines of each period are suspended when they will cause undue pain or illness. For example, prohibitions against bathing or laundering must be suspended when a risk of contagious disease will ensue.

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה צבי שכטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

The custom to refrain from listening to music during the twelve months of mourning is based on the restrictions against pleasurable activities during this period. The laws of Sefira are patterned after these restrictions. The original minhag to avoid music only applied to dancing music. Later, it was extended to include even other forms of music as well.

During this time of global suffering, it would appear that for some individuals, refraining from listening or playing music may leave one in a state of sadness or emotional distress. This would appear to reach beyond the intent of this restriction. If the motivation to listen to music is not to put oneself in a cheerful mood but rather to ease the tension or pressure in one's home, and to help bring oneself back to a normal disposition, that would be permissible. One should still avoid listening to very cheerful music.

The same would even apply during Shiva, in rare instances when listening to music is necessary to avoid a depressed state of mind.

צבי שכטר
מו"ש"ק פרשת שמיי
כ"ה ניסן תש"פ